

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Росица Александрова Пенкова – СУ „Св. Кл. Охридски”
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен

'доктор'

в област на висше образование: *1. Педагогически науки*
професионално направление: *1.1. Теория и управление на образованието*
докторска програма: *Управление на образованието*

Автор: Марияна Валентинова Бизова–Георгиева

Тема: КОМПЕТЕНТНОСТИ НА УЧИЛИЩНИЯ ДИРЕКТОР

Научен ръководител: проф. д.п.н. Пламен Радев Иванов – Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РЗЗ-1073 от 09.03.2018 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Компетентности на училищния директор” за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование: *1. Педагогически науки*, професионално направление: *1.1. Теория и управление на образованието*, докторска програма: *Управление на образованието*. Автор на дисертационния труд е **Марияна Валентинова Бизова-Георгиева** – редовен докторант към катедра „**Педагогика и управление на образованието**“ с научен ръководител проф. д.п.н. Пламен Радев Иванов от ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от **Марияна Валентинова Бизова-Георгиева** комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на темата на изследването се подчертава чрез голямото значение, което има длъжността училищен директор за успешното изпълнение на мисията на училището като образователна институция. Изборът е мотивиран от необходимостта да се разреши въпросът за това, „кои са най-важните ком-

петентности, които, в случай, че са притежавани и демонстрирани от българския училищен директор, водят до ефективното му професионално поведение на работното място” (с. 5). Изследването е с изключително актуална практическа насоченост.

3. Познаване на проблема

Докторантката познава състоянието на проблема и умее да интерпретира литературните източници. С необходимата компетентност се разработват теоретичните и практико-приложните основи на компетентностното моделиране. Авторката умее да открие понятията *компетентност*, *компетентностен подход* и *компетентностно моделиране*, да анализира тяхното съдържание с оглед на актуалните приоритети в образователната политика на ЕС, представени в Европейската квалификационна рамка (ЕКР) и в други международни документи. Много правилно насочва вниманието си и към връзката на европейските документи с българските образователни стратегии и научни изследвания в областта на образованието.

4. Методика на изследването

В изследователската програма ясно са заявени обектът, предметът, целта и задачите на изследването. Прави впечатление, че коректно са формулирани 6 хипотези, които конкретизират насочеността на изследването към конструирането на компетентностен модел на училищния директор, към детайлизирането на нормативната уредба, към вижданията на родители, на директори и други педагогически специалисти по този въпрос. Още в увода докторантката дава заявка за намерението си да изследва приложимостта на конструирания модел в условията на българската образователна система. Използваните методи на изследване съответстват на поставените цели и включват: теоретичен анализ на информационните източници по проблема; анализ на съдържанието на документи; анкетиране; експертна оценка; методи за статистическа обработка на резултатите от изследването. Изводите и препоръките се основават на задълбочен анализ. С основание може да се твърди, че избраната методика на изследване позволява да се постигнат поставените задачи.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертацията е структурирана в увод, три глави, заключение, цитирана литература, приложения. В края на всяка глава се правят обобщения и изводи. Впечатление прави прегледността и прецизността на научното изложение.

Теоретичните основи на изследването са представени в първа глава. Докторантката показва умения да концептуализира проблема, да разкрие изследователския тезаурус, да изясни някои необходими понятия. Трябва да се отбележи нейният стремеж да подкрепи теоретичните си търсения, свързани с компетентностното моделиране, с успешни практики в международното образователно пространство. Авторката демонстрира познания на основни изследователски методи в компетентностното моделиране, умее да синтезира предимства и недостатъци.

Във **втора глава** се поставя акцент върху професионалното поведение и компетентност на училищния директор. Проличава професионалната осведоменост на авторката във връзка с измерването на ефективността на училището и на ефективността на училищния директор. Съчетават се авторски виждания с международни научнообосновани изследвания на ефективното професионално поведение на училищния директор.

В **трета глава** се прави анализ на получените резултати, въз основа на които се доказват поставените хипотези.

В **заключението** се представят направления, в които може да намери приложение конструираният длъжностен компетентностен модел на училищния директор.

Съдържателният анализ на научно-приложните постижения в дисертационния труд потвърждава приложимостта на конструирания компетентностен модел на училищния директор. Следва да се подчертае, че този модел е ценен принос в педагогическата теория и практика.

6. Автореферат

Авторефератът отразява коректно съдържанието на дисертацията и е разработен според изискванията.

7. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Да бъде реализирано заявеното намерение на с. 228 от авторката за „издаване на монография по темата и интегриране на научните представи за професионалната компетентност на директорите”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Факултета по педагогика, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Марияна Валентинова Бизова-Георгиева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност, като демонстрира качества за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Убедено давам своята положителна оценка за осъщественото изследване и постигнатите резултати и приноси, като предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Марияна Валентинова Бизова–Георгиева в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието.

2.05. 2018 г.

Изготвил становището: .....

Проф. д-р Росица Пенкова